

ČASOPIS ZA POVIJEST
ZAPADNE HRVATSKE

WEST CROATIAN
HISTORY JOURNAL

Uredila / Edited by

ANDREA ROKNIĆ BEŽANIĆ

RIJEKA,
XVII. i XVIII./17. i 18.
2022.-2023.

Andrea Roknić Bežanić, *Riječke studentske godine. 1968. – 1971.*, Rijeka, Filozofski fakultet u Rijeci, Sveučilište u Rijeci, 2021., 287 str.

U nakladi Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, u prosincu 2021. godine, izdana je knjiga doc. dr. sc. Andree Roknić Bežanić, „Riječke studentske godine. 1968. – 1971.“. Knjiga je objavljena unutar projekta „Riječke studentske godine, 1968.- 1971.“, a koji je financiran unutar programskog pravca *27 susjedstava – susjedstvo Kampus*, kojega je financiralo Sveučilište u Rijeci. Recenzenti knjige su prof. dr. sc. Darko Dukovski, i izv. prof. dr. sc. Hrvoje Klasić. Promocija knjige održana je na Filozofskom fakultetu u Rijeci, 20. svibnja 2022. godine kada je istaknuto kako djelo predstavlja prvi cjeloviti prikaz ove teme u hrvatskoj historiografiji. Dok je autorica izdvojila da knjiga ima za cilj upoznati studente, akademsku zajednicu i širu javnost o studentskim prilikama u gradu Rijeci tih godina.

Knjiga je sadržajno podijeljena na sljedeće dijelove: uvod, osam poglavlja (numeriranih rimskim brojevima) s nekoliko potpoglavlja, zaključak, kratice, izvori i literatura te kazalo osobnih imena. Tekst knjige lako je čitljiv te je popraćen fotografijama i reprodukcijama primarne i sekundarne građe.

U uvodnim poglavljima autorica naglašava specifičnost grada Rijeke kroz prošlost s posebnim naglaskom na suvremenu povijest grada točnije šezdesete godine 20. stoljeća. Također, uvodno poglavlje donosi i kratak općepovijesni hrvatski kontekst. Dokumentacijska podloga knjige temelji se na arhivskoj građi, svjedočanstvima aktivnih i pasivnih sudionika te sekundarnoj građi, prvenstveno onodobnom tisku. Autorica je u knjizi prikazala rezultate istraživanja dotada nedovoljno istražene teme studentskog života u Rijeci u četverogodišnjem razdoblju od 1968. do 1971. godine.

Prvim poglavlje pod naslovom *Grad Rijeka – demografija, socijalna i gospodarska slika grada* autorica na deset stranica uz slikovne i grafičke priloge donosi podatke o smještaju grada Rijeke i administrativnom uređenju grada krajem 60-ih i početkom 70-ih godina 20. stoljeća. Uz opće geografsko - administrativne značajke čitatelju se na jasan i koncizan način prikazuje odabrana tematika te se stvara jasna slika grada koji je koncem 1968. godine imao 134.642 stanovnika.

Društveno – politička situacija u gradu Rijeci naslov je idućeg, drugog, poglavlja knjige koje prikazuje djelovanje društveno – političkih organizacija u gradu te jasno opisuje konstelacije šezdesetih godina u Rijeci.

Kao što autorica u uvodu napominje šezdesete godine ključne su za stvaranje „riječkog sveučilišnog života“ koje je detaljno analizirano u trećem poglavlju pod naslovom *Razvoj fakulteta i visokoškolskih ustanova u Rijeci*. Nadovezujući se na prethodno poglavlje autorica objašnjava ulogu Saveza komuista u vezi s visokoškolskim ustanovama te ulogu društveno - političke organizacije studenata koja je bila dio Saveza studenata Jugoslavije. Prezentirane su također i informacije o Sveučilištu i sastavnicama istoga te statistički podaci o broju studenta, diplomiranim studentima, profesorima i dr. Također autorica

donosi i rezultate analize pojedinih sastavnica ističući probleme koji su bili prisutni, ali i načine na koje su navedene pokušali otkloniti.

Četvrto poglavlje pod naslovom *Riječki studenti* opisuje studentski standard riječkih studenata i tipične studentske probleme. Autorica jasno ističe neke od ključnih studentskih problema kao što je bio smještaj odnosno manjak kapaciteta studentskih domova, studentski krediti i stipendije, prehrana, socijalna i zdravstvena skrb te gradski i prigradski promet. Posebno potpoglavlje posvećeno je nastavno - organizacijskim problemima kao što su preopterećenost nastavnih programa i nedostatnost nastavnog kadra. Kao temeljno pitanje koje je proizašlo iz ranije navedenih problema bilo je pitanje reforme Sveučilišta.

Utjecaj aktualnih društveno - političkih događanja na riječke studente naslov je petog poglavlja knjige. Prikazuje se društveno politički angažman riječkih studenata poput dobrovoljnog rad, radnih akcija, sudjelovanja u omladinskim organizacijama i dr. Poseban naglasak stavljen je na dvije ključne godine i period oko njih, a to su 1968. i 1971. godina. Nakon uvoda o studentskim događajima tijekom 1968. godine, riječka situacija komparira se s onom u ostatku Jugoslavije i Europe.

Šesto poglavlje, *Uloga crkve*, prvenstveno je posvećena značaju i doprinosu katoličke zajednice mladih *Synaxis*. Autorica značajan prostor posvećuje analizi zajednice, susretima i idejama te pogledu SK-a Rijeka.

Osim uloge katoličke zajednice mladih autorica se u sedmom poglavlju bavila i *Ulogom riječkog ogranka Matice hrvatske*. Iako je *Matica hrvatska* bila segment šire teme događaja krajem 60-ih i početkom 70-ih godina 20. stoljeća autorica se zanima navedenom temom zbog izražene povezanost studenata s *Maticom hrvatskom*.

U posljednjem, osmom, poglavlju pod naslovom *Društveni život studenata i mladih i njihovo slobodno vrijeme* autorica na dvadesetak stranica piše o temama iz studentskog društvenog života, ali i o kulturnim organizacijama studenata. Također kao zasebna tema obrađene su sportske aktivnosti riječkih studenata i njihov društveni angažman u vidu debatnih klubova, novinarsko - izdavačke djelatnosti i dr.

Zaključno autorica naglašava kako riječke studente tih godina karakterizira prije svega pasivnost, ali i neuključenost uz iznimku manjeg broja aktivnih. Naglašava kako je njihov društveni angažman izrodio neka prepoznatljiva polja na kulturnom planu te da se jasno u periodu od 1968. i 1971. vidi kontinuitet u riječkim studentskim zbivanjima. Knjigom „Riječke studentske godine. 1968. – 1971.“ doc. dr. sc. Roknić Bežanić predstavlja cjeloviti prikaz četverogodišnjeg razdoblja djelovanja riječkih studenata (1968. – 1971.) te daje doprinos hrvatskoj historiografiji u vidu bavljenja suvremenom hrvatskom poviješću i specifičnom temom studenata.

Matea PLIŠIĆ